

J, j *j-en, j-er* [jɛ:, jod:] (bokstav) dešimtoji norvegų kalbos abėcėlės raidė

ja I n3 **1.** (ordet «ja», samtykke) taip ▶ *svåret var et tydelig ja* atsakymas buvo aiškus — taip; *hun ga ham sitt ja* ji jam pasakė „taip“ {davė teigiamą atsakymą}; *vi fikk ja* mums atsakė „taip“ {teigiamai} **2.** (om stemmegivning) už ▶ *han stømte ja* jis balsavo už; *det var ni ja og to nei* devyni buvo už, du prieš

ja II interj **1.** (bekreftende svar) taip ▶ *Kømmer han?* — *Ja.* Ar jis ateis? — Taip.; *ja da* taip tikrai; taip, žinoma; *ja eller nei* taip arba ne; *både ja og nei* ir taip, ir ne; *takke ja til (noe)* priimti (ką) su padėka, mandagiai (ką) priimti; *si ja til en kopp kaffe* neatsisakyti puodelio kavos **2.** (uttrykk for tvil) na; nejaūgi ▶ *Blir dère mange?* — *Ja, det er ikke godt å vite.* Ar jūsų bus daug? — Na, sunku pasakyti.; *ja, måtte du egentlig det?* nejaugi tau reikėjo taip daryti? **3.** (innrømmende, konstaterende) na (taip) ▶ *ja, det har du rett i* na taip, šiuo atžvilgiu tu teisus; *ja, så snåkker vi ikke mer om det* na gerai {gerai jau gerai}, daugiau apie tai nebekalbėkim {apie tai pakaks} **4.** (uttrykk for utålmodighet, ergrelse, trussel e.l.) na (gerai) ▶ *ja ja {jåja}, som du vil* na (gerai), kaip (sau) nori; *ja ja {jåja}, det er ingenting å gjøre med det* na (gerai), nieko čia ne(be)padarysi; *ja, du kan jo bære prøve* na(gi), pabandyk; *akk ja, nå er sòmmeren snart forbi* vaje, vasara baigiasi **5.** (for å fremheve et utsagn) na (kã gi) ▶ *ja, så er vi da ferdig med dette* na (kã gi), šis reikalas baigtas; *ja, farvél da* na (kã gi), sudiev; *da jeg var ung, ja da var det åndre tider* kai buvau jaunas, va tada buvo kiti laikai; *det er sant, ja kas tiesa, tas tiesa* **6.** (for å angi en stigning i uttrykket) (til og med) nèt(gi); (mer enn det) negana {maža} to, dár daugiau ▶ *nøen hundert, ja kanskje óver tusen* keli šimtai, gal net per tūkstantį; *han var sint, ja råsende* jis buvo piktas, net(gi) ítūžęs

jåbbe I vI **1.** (jatte) pritařti, pritarinėti^{iter}, sakýti „taip“, antrinti ▶ *jåbbe etter (noen)* antrinti {pritarinėti} (kam) **2.** (tullprate) pliaūkšti, taūkšti

jåbbe II vI **1.** (stabbe) vilktis, kėblinti, kiūtinti, dūlinti, tapėnti ▶ *den gamle gikk jåbbende bort over gólvet* senukas nukėblino {nudūlino, nutapeno} per kambarį **2.** (om ski- el. skøyteløper) čiuožti {šliuožti} mažaīs žingsnėliais

jåkkpot mI [dʃæk:, ják:] → **jékkpott**
jåde -n nefritas

jafs mI/nI **1.** (munfull) (didelis) kãsnis ▶ *húnden tok kjøttstykket i én jafs* šuo mėsos gabalą prarijo vienu kãsniu {ypu}; *han tok brødstykket i et par støre jåfser* ≈ jis stačiais kãsniais prarijo duonos gabalą **2.** (en stor del) didelė dalis, gãbalas ▶ *den nye véien tok en stor jafs av eiendommen* naujasis kelias atėmė gerą gabalą nuosavos žemės; *han tok en bra jafs av arbeidet alt første úka* didelę darbo dalį jis padarė jau pirmą savaítę

jåfse vI gódžiai rýti, guřkti, šlańšti ▶ *grísene jåfset i seg máten* kiaulės godžiai rijo {šlamštė, lapnojo} ėdalą

jag -et **1.** (det å oppspore og jage) sekimas, pėrsekiojimas; vaikymasis ▶ *få jag på hval* susekti (ir imti persekioti/vytis) banginį; *prk. jáget etter høyere lèvestandard* geresnio pragyvenimo siekimas {vaikymasis} **2.** (stor fart) didelis greitis ▶ *bilen for forbi i vilt jag* automobilis prašvilpė pro šalį dideliu greičiu **3.** (travelhet) skubėjimas, skubà, lãkstymas ▶ *dågen gikk i et eneste jag* diena prabėgo belakstant **4.** (stikk) aštrūs skaūsma, dieglýs ▶ *han kjènte et plútselig jag av smerte i ryggen* jam staiga sudiegė nugarą, staiga jis pajuto aštrų nugaros skausmą

jåge vI/v3 A. (vt) **1.** (jakte) medžióti, gáudyti; výtis, pėrsekioti ▶ *jåge stórvilt* medžioti stambius žvėris; *politiet jåger forbrýterne* policija gaudo nusikaltėlius; *føle seg som et jåget dyr* {adj i pp} jaustis kaip persekiojamam {medžiojamam} žvėriui **2.** (fordrive) varýti, gińti, výti ▶ *jåge búskapen på bète* ginti {varyti} bandą į ganyklą; *jåge (noen) fra hus og hjem* išvaryti {išvyti} (kã) iš namų; *jåge fienden på flukt* priversti priešą bėgti **3.** (pret også jog) (støte gjennom) knygt. (i)varýti, (i)smeĩgti; pėrsmeĩgti, pėrdurti, pėrverti

▸ *han jog spýdet gjénnom sin môtstander* jis pervèrè {persmeigè} priešininką ietimi ◆ **jàge bort** nuvarýti, nuvýti, nugiñti; **jàge ètter noe** vaikýtis (*ka, ko*) ▸ *jàge ètter rikdom* vaikytis turtų; *jàge ètter lỳkke* medžioti laimę; **jàge opp** 1. (*skremme*) pabaidýti ▸ *jàge opp en hære* pabaidyti kiškį 2. (*øke*) padidinti ▸ *jàge opp tèmpoet* padidinti tempą; **jàge på** rāginti, skùbinti, varýti ▸ *han jàgde på hésten* jis varè arklį; **jàge ut** išvarýti, išvýti; **jàge vekk** → **jàge bort**; **B. (vi) 1.** (*fyke*) lèkti, nèštis ▸ *han jàgde i galópp óver mårkene* jis lèkè {nešèsi} šuoliais per laukus; *jàgende skỳer* {*adj i ppres*} lekiantys debesys; *jàge fra det ène til det àndre stvertis* {*griebtis*} tai vieno, tai kito **2.** (*pret også jog*) (*om følelse, smerte*) pèrsmelkti, pèrverti ▸ *jàgende smerte* {*adj i ppres*} veriantis skausmas; *han kjènte àngsten jàge gjénnom seg* jis pajuto, kaip jį pèrsmelkè baimè ◆ **jàge på** ▸ *vi må jàge på mums* reikia pasiskubinti • **jàge (noen) en skrekk i livet** įvaryti (*kam*) baimès

jàger *m2* **1.** (*fly*) naikintùvas **2.** (*skip*) eskādrinis minininkas **3.** (*om jakthund*) medžiótojas, medžiòklis ▸ *húnden er en bra jàger* tas šuo — puikus medžiótojas **4.** (*seil*) bégantýsis kliveris

jàgerfly *n1* naikintùvas

jàggu *interj* tikraĩ, dievaži; na ▸ *jàggu er du frekk!* na, ir įžūlus gi tu!; *det er jàggu det vèrste jeg har hørt!* dievaži, nieko panašaus nesu girdèjæs!; *nå får du jàggu meg gi deg!* na, žinai, liaukis!

jaguár *m1* (*Panthera onca*) jaguāras

jahá *interj* ahà

jàkke *fl/m1* striukè, pùspaltis; (*dressjakke*) švaĩkas ▸ *kàste jàkka* nusimesti striukę {švarką}; (*fig.*) atsiraitoti rankoves, kibti į darbą

jakt I *fl/m1* **1.** (*det å jakte*) medžiòklè, medžiójimas ▸ *gå på jakt* eiti į medžioklę; *drive jakt på elg* medžioti briedžius; *vi har hatt god jakt i dag* šiandien buvo gera medžioklè; *jákten begynner 10. septémber* medžiòklès sezonas prasideda rugsėjo 10 d. **2.** (*søking*) paieškà, ieškójimas; (*forfølgelse*) pèrsekiojimas, vijìmasis,

gáudymas ▸ *politiet driver jakt på forbrýterne* policija pèrsekioja {gaudo} nusikaltèlius; *ta opp jákten på (noe/noen)* pradèti (*ko, kieno*) medžioklę; *være på jakt ètter lèilighet* ieškoti buto; *på jakt ètter àre og berómmelse* siekiant garbès ir šlovès

jakt II *fl/m1* nedidelis norvegiškas vienstiebis burlaivis *plačiu laivagaliu*; ≈ šliùpas

jàktbar *a1* medžiójamas, tiñkamas {gālimas} medžióti ▸ *dette viltet er jàktbart* šiuos žvèris galima medžioti, šie žvèrys medžiojami

jàkte *v1* **1.** (*drive jakt*) medžióti ▸ *jàkte stòrvilt* medžioti stambius žvèris; *jàkte på {ètter} rev* medžioti lapes; *jàkte på talènter* medžioti talentus **2.** (*streve etter*) vaikýtis, gáiniotis ▸ *jàkte ètter berómmelse* siekti šlovès

jàktfalk *m1* (*Falco rusticolus*) medžiòklinis sàkalas

jàktgevær *n3* medžiòklinis šautuvas

jàkthund *m1* medžiòklinis šuò

jàktkort *n1* medžiótojo bilietas; medžiòklès leidimas

jàktmark *fl/m1* (*tik dgs.*) **1.** (*jaktområde*) medžiòklès plótas **2.** (*enemerke*) sritis, sferà ▸ *trènge seg inn på àndres jàktmarker* brautis ne į savo sferą {daržą} • **gå {vandre} til de evige jàktmarker** iškeliauti į dausas

jàktrett *-en* **1.** (*rett til å drive jakt*) téisè vèstis medžioklè; téisè medžióti **2.** (*rettsregler for jakt*) (*tik žym.f.*) medžiòklès įstátymas

jàkterreng *n1* medžiòklès plótas

jàkttid *fl/m1* medžiòklès sezónas

Jamáica *n* [ʃ] Jamáika

jàmbe *m1* lit. jámbas

jàmbisk *a2* lit. jámbinis

jamboree *m1* [(d)ʃamburé:] tarptautinis skáutų sàskrydis

jàmbyrdig *a2* → **jèvnbyrdig**

ja menn *adv* tikraĩ, iš tikrūjų, ištiès, dievaži ▸ *ja (så) menn er det slik* yra kaip yra

jàmføre *v2* → **jèvnføre**

jàmlike *m1* → **jèvnlike**

jàmme I *v1* [dʃæm:ə] (*spille jam*) gróti, improvizúoti (*jam session metu*)

jàmme II *v1* [dʃæm:ə] (*blokkere radiosignal*) blokúoti {slopinti} rādijo signalùs

jàmmen *adv* *stipr.* tikraĩ, iš tiesų, ištiès, dievaži ▸ *dette smàker jàmmen godt* na, ir

skanu; tikrai skanu; *dette var jàmmen rart na, ir keista; tikrai keista; jàmmen ble det fint vær na, ir puikaus oro sulaukème; dievaži, kaip išsigiedrijo*

jàmmer -en **1.** (*klagerop*) dejõnè, áimana, skundas ▶ *jàmmeren óver de høye skåttene* dejonès {aimanos, skundai} dèl didelių mokesčių; *man hører gråt og jàmmer* girdèti verksmas ir aimanos {dejonès}; *jeg er lei av hènnes stådige jàmmer* man nusibodo jos amžinos aimanos {amžini skundai} **2.** (*ulykke*) vařgas, bėdos^{pl}, neláimės^{pl} ▶ *vérden er full av jàmmer og eléndighet* pasaulis pilnas bėdų ir nelaimių; *det var en jàmmer (úten like) å se förholdene de lèvde únder* buvo skaudu (iki ašarų) matyti, kokiomis sąlygomis jie gyvena

jàmmerdal -en *bibl.* ášarų pakalnè ▶ *i denne (vérdens) jàmmerdal* šioje ašarų pakalnėje

jàmmerlig a2 **1.** (*sørgelig, elendig*) graudùs, apgailétinas, pasigailétinas, apveřktinas ▶ *en jàmmerlig forfåtning* apgailétina {apveřktina} būklè; *det står jàmmerlig til* {adv} reikalai klostosi apveřktinai, padėtis apgailétina {apveřktina, liūdna} **2.** (*klagende*) gailùs, graudùs ▶ *hènnes jàmmerlige gråt* jos gailus {graudus} verksmas; *gråte jàmmerlig* {adv} graudžiai {gailiai} verkti **3.** (*veldig*) baisùs, klaikùs, siaubingas ▶ *filmen er et jàmmerlig mákkverk* tas filmas — baisus {klaikus} niekalas; *det låt jàmmerlig stygt* {adv} skambėjo baisiai bjauriai; *han er jàmmerlig feig* {adv} jis niekingas {apgailétinas} bailys

jàmmerrop n1 dejõnè, áimana

jamn adj *jamt*, -e → **jevnt**

jàmne v1 → **jèvne**

jámnhet -a/-en → **jèvnhet**

jámning I fl/m1 → **jèvning I**

jámning II m1 → **jèvning II**

jámre v1 **1.** (*klage gråtende*) aimanuóti, dejúoti ▶ *den sårede jámret seg* sužeistasis dejavo {aimanavo}; *jámre (seg) av smerte* dejuoti {aimanuoti} iš skausmo; *dóra jámrer på hængslene* durų vyriai (gailiai) girgžda **2.** (*beklage seg*) skústis, dejúoti, bėdóti ▶ *jámre óver de høye skåttene* skústis {dejuoti} dèl didelių mokesčių; *han jámrer beståndig*

jis nuolat {amžinai} skundžiasi {dejuoja}

jams -en (*spiselig knoll av matplanter i slekten Dioscorea*) jámsas

jåmsides a3/adv/prep → **jèvnsides**

jámstor a1 → **jèvnstor**

jamt adv → **jevnt**

jamt óver adv → **jevnt óver**

jåmvekt -a/-en pusiáusvyra

jåmvel adv nèt, nètgi • **jåmvel om** nors (ir)

jan. *santr.* (= január) saũsis

janitsjár m1 **1.** *hist.* janyčaras **2.** (*musiker*) pučiamūjų orkèstro muzikánt|as, -è **3.** (*janitsjarmusikk*) pučiamūjų orkèstro mùzika

janitsjárorkester n pučiamūjų (instrumeñtų) {dūdų} orkèstras

jåntelov -en (*džn. žym.f.*) „Jántès (miestėlio) įstátymas“ (*miesčionių moralès kodeksas, žlugdantis asmenybę, pagal. A. Sandemose's romanq*)

január m *ubøy* saũsis (⇒ augúst)

jånusansikt n3 dviveidiškumas, dvilypumas ▶ *vise et jånusansikt (vise seg fra to ulike sider)* parodyti {atskleisti} davo dviveidiškumą {dvilypumą}; (*spille dobbeltspill*) žaisti dvilypį žaidimą

jåord n1 sutikimas, pritarimas, „taip“; (*løfte*) pãžadas

japåner m2 **1.** (*person*) japòn|as, -è **2.** (*bil*) japòniškas automobilis

japånsk I -en/n *ubøy* <[jå] > japònų kalbà (⇒ norsk I)

japånsk II a2 <[jå] > japòniškas, japònų; Japònijos (⇒ norsk II)

japp m1 iškilė|lis, -è, pratuřtė|lis, -è, jùp|lis, -è

jardiniere m1 [ʃardinié:r] žardinjèrè

jåre m1 åpvadas, åpsiuvas, valinỹs

jarl m1 **1.** (*om norrøne forh.*) járlas **2.** (*om England*) èrlas

jåsket a2 <jåskete > atmetinis; pråstas

jåskete a3 → **jåsket**

jåsmín m1 → **sjåsmín**

jåspis m1 jåspis

jåss -en → **jåzz**

jåsse v1 → **jåzze**

jåså *interj* šit kaip

jåtte v1 pritařti, pritarinėti^{iter}, sakýti „taip“, aňtrinti ▶ *båre jåtte med* tiktai pritarinėti (ir nieko daugiau)

jåttet a2 <jåttete > aňtrinantis, nesavaraňkiškas, greĩtai (su viskuo) sutiňkantis

jåttete a3 → **jåttet**

ja vel *interj* (*ordre mottatt*) klausaū, suprataū; (*uttrykker samtykke*) geraī, tebūniē; (*det er vel så*) kas tiesà, tai tiesà ▶ *ja vel, som du vil* gerai {tebūnie}, kaip (sau) nori; *føredraget var kjædelig, ja vel, men til gjøngjeld ...* pranešimas buvo nuobodus, kas tiesa, tai tiesa, tačiau...

ja visst *interj* aišku, žinoma, be abejo ▶ *Er det virkelig sant? — Ja visst!* Ar tai tikrai tiesa? — Aišku {žinoma, be abejo}!; *ja visst er det sant!* aišku {žinoma, be abejo}, tai tiesa!

jazz *-en* <jass> [jas:] džiāzas

jazzballett *mI* [jas:] džiāzinis {džiāzo} balėtas

jazzband *nI* [jas:ban:, -bæn:] džiāzo orkėstras {grūpė}

jàzze *vI* <jasse> [jas:ə] **1.** (*spille jazz*) gróti džiāžą **2.** (*jazzifisere*) aranžuoti {pritaikyti} džiazui, (su)kurti džiazu aranžuotę

jeans *-en, -* [dʒi:ns] džinsai^{pl}

jeep *mI* [ji:p, jip:] džipas

jeg I *n3* [jæi, jæ] aš ▶ *miste sitt jeg* prarasti savąjį „aš“; *han er bære ópptatt av sitt eget (kjære) jeg* jis užsiėmęs tiktai savimi pačiu; *hun er hans annet jeg* ji yra jo antrasis „aš“; *mitt bedre jeg* ≈ manoji sąžinė

jeg II *pers pron, obj-form meg* [jæi, jæ] aš ▶ *her er jeg* štai ir aš; *jeg tar med meg vennen min* kartu pasiimsiu ir draugą; *det er (bære) jeg {meg}* tai (tik) aš; *det er jeg {meg} som har skrèvet brèvet* laišką parašiau aš; *her er det meg {jeg} som bestémmer* čia sprendžiu aš; *han er éldre enn meg {jeg}* jis už mane vyresnis; *jeg er ikke meg selv i dag* šiandien aš kaip nesavas; *du er meg en luring!* koks tu gudruolis {gudreiva}!; *stakkars meg!* koks aš vargšas!

jeger *m2 1.* (*en som driver jakt*) medžiótojas, -a ▶ *han er en ivrig jeger og fisker* jis aistringas medžiotojas ir žvejys (⇒ lýkkejeger) **2. mil.** jėgeris

jégform *-a/-en* [jæi] pāsakojimo pirmuoju āsmeniu fōrma ▶ *bóka er skrèvet i jégform* knyga parašyta pirmuoju asmeniu

jekk *mI* kėliklis, domkrātas

jėkke *vI A.* (*vt*) (*løfte*) (pa)kėlti {kėlikliu} ▶ *jeg må jėkke (opp) bilen for å skifte hjul* turiu pakelti automobilį, kad pakeisčiau ratus • **bli jėkket ut** būti išstumtam iš

žaidimo; **B. jėkke seg** (*vr*) • **jėkke seg opp** pūstis, riesti nosį; **jekk deg ned!** raminkis!, ramiau!, nuleisk toną!

jėkkpott *mI* <jäckpot> stambiāusias laimėjimas (*loterijoje ir pan.*); *bánkas (kortu løšime)*

jėksel *-en, -sler* krūminis dantis

jekt *fI/mI* *ist.* vienstiebis krovininis burlaivis

jemenitt *mI* jemeniētjis, -ė

jemenittisk *a2* jemeniētiškas, jemeniēčių; Jemėno (⇒ norsk II)

jėnke *vI A.* (*vt*) (pri)dėrinti, (pri)táikyti ▶ *jėnke prisen eetter eeterspørselen* priderinti {pritaikyti} kainas prie paklausos; *jėnke sine krav (etter noe)* derinti savo reikalavimus (*prie ko*); **B. jėnke seg** (*vr*) dėrintis, prisidėrinti, táikytis, prisitáikyti ▶ *jėnke seg eetter de andre {fòrholdene}* prisiderinti prie kitų {sąlygų}; *det jėnket seg eetter hvért pamažu* tai susitvarkė {susireguliuo}

jens *mI* (*tik jung.*) ▶ *en pikenes jens* širdžių ėdikas, mergišius

jėnte *fI/mI 1.* (*barn*) mergaitė; (*etter ca. 15–16 år*) merginà ▶ *en tre år gammel jėnte* trejų metų mergaitė; *fly eetter jėntene* lakstyti paskui merginas {sijonus} **2.** (*kvinne*) šnek. merginà, móteris ▶ *i firmaet vårt jøbber det flest jėnter* mūsų firmoje dirba daugiausia moterys {merginos} **3.** (*kjæreste*) merginà, mylimóji ▶ *sett deg her, jėnta mi sėskis* čia, brangioji • **det var jėnta si!** šaunuólė!

jėntefut *mI* mergišius, merginiňkas

jėntenavn *nI 1.* (*navn brukt på jente*) móteriškas vařdas **2.** (*etternavn fòr ekteskapet*) mergáutinė pavardė

jėntunge *mI* mergaitė, mergýtė

jepp *interj* šnek. taīp

jern *nI 1.* (*stoff*) geležis ▶ *en stang av jern* geležinis strypas; *en vilje {helse} av jern* geležinė valia {sveikata} **2.** (*medisin*) geležis, geležiės preparātas ▶ *ta jern for å øke blòdprosenten* gerti geležį, kad padidėtų hemoglobino kiekis kraujyje **3.** (*jernstykke*) gel(e)žgalys, geležėlė ▶ *jėrnet på en plog* noragas **4.** (*energisk person*) darbštuólis, -ė ▶ *han er et jern til å arbeide* jis dirba kaip jautis • **lėgge** (*noen*) **i jern** surakinti {sukaustyti} (*ka*)

grandinėmis; **ha mänge jern i ilden** ≈
būti Barbe devyndarbe; **gi flatt jern**
duoti garo

jernalder -en (džn. žym.f.) geležiės amžius

jèrnbane m1 1. (bane) geležinkelis ▶ *býgge jèrnbaner* tiesti geležinkeliūs 2. (tog) traukinỹs, geležinkelis ▶ *rèise med {ta} jèrnbanen* važiuoti traukiniu 3. (jèrnbanestasjon) geležinkelio {traukinių} stotis ▶ *er det lang vei til jèrnbanen?* ar toli iki geležinkelio {traukinių} stoties? 4. (selskap) geležinkelių bendrovė {kompānija} ▶ *årbeide i {ved} jèrnbanen* dirbti geležinkelių bendrovėje {kompanijoje}

jèrnbanelinje fl/m1 geležinkelio linija

jèrnbanenett n1 geležinkelių tīnklas

jèrnbaneskinne fl/m1 geležinkelio bėgis

jèrnbanespor n1 bėgių kėlias; geležinkelio bėgiai^{pl}

jèrnbanestasjon m1 geležinkelio stotis

jèrnbanevogn fl/m1 geležinkelio {trāukinio} vagōnas

jèrnbeslātt a2 geležimi apkāltas {kāustytas}

jèrnbetong -en gėlžbetonis

jèrnblikk -et skardā

jèrnbyrd -en ist. išmėginimas geležimi, „Diėvo teĩsmas“, ordālija

jèrngrep -et 1. (jèrnhardt grep) stiprūs suspaudimas {sugriebimas} 2. fig. geležiniai gniāužtai^{pl}, geležinis kumštis ▶ *okkupāntene holdt lāndet i et jèrngrep* okupantai laikė šalį geležiniuose gniaužtuose

jèrnhand f/m → **jèrnhānd**

jèrnhelse -a/-en geležinė sveikatā

jèrnhānd f/m kietā {geležinė} rankā ▶ *styre med jèrnhānd* valdyti kietā {geležinė} rankā

jèrnmal -en geležiės rūdā

jèrnoksid n3 geležiės oksidas

jèrnstøperi n3 <jèrnstøperi> ketaūs liejyklā

jèrnstøperi n3 → **jèrnstøperi**

jèrnteppe n2 1. teatr. geležinė ūždanga 2. pol. (žym.f.) geležinė ūždanga 3. (hukommelsestap) laĩkinas atmintiės praradimas ▶ *han fikk jèrnteppe ved eksāmen* per egzaminā jis staiga viskā pamiršo {prarado atmintį}

jèrnvarhandel m geležiės dirbinių {prėkių} parduotuvė

jèrnvare fl/m1 geležiės dirbinỹs {prėkė}

jèrnverk n3 ketaūs liejyklā, geležiės apdirbimo gamyklā

jèrpe fl/m1 (Bonasa bonasia) (paprastōji) jerubė

jèrsey -en [dʒø:si, jø:si] džersis (medžiaga)

jerv m1 (Gulo gulo) eĩnis

jesuitt m1 jėzuitas

jesuittisk a2 jėzuitų; jėzuitiškas

jet m1 <jett> [jet:] reaktỹvinis lėktūvas

jétdrevet adj -, -drevne [jét:] reaktỹvinis

jétfly n1 [jét:] → **jet**

jett m1 → **jet**

jette m1 1. myt. jòtunas 2. (kjempe) miĩžinas

jettegryte fl/m1 apvali uolōs išgrauža

jettestor a1 miĩžiniškas, didžiulis, gigāntiškas

jevn a1 <jamm> 1. (plan, glatt) lỹgus, plýnas ▶ *en jevn øverflate* lygus {plynas} paviršius 2. (likt fordelt overalt) vienōdas, lỹgus, tolygūs ▶ *et jevnt lag* lygus {tolygus} sluoksnis 3. (vedholdende, regelmessig) tolygūs, vienōdas, reguliarūs ▶ *jevn frāmgang* tolygi pažanga; *jevn temperatur* tolygi {vienoda} temperatūra; *hōlde jevn fart* palaikyti vienodā {tolygų} greitį; *ro med jèvne tak* irkluoti vienodai {tolygiai}; *med jèvne mellomrom* vienodais (laiko) tarpais, reguliariai; *en jevn kamp* tolygi {lygi} kova 4. (like) toks pāt, lỹgus, vienōdas ▶ *av jevn kvalitet* tos pačios {vienodos} kokybės; *de to konkurrēntene var helt jèvne* varžovai buvo visiškai lygūs {lygiaverčiai} 5. (rolig) santūrūs, ramūs ▶ *han har et jevnt humør* jo ramus būdas, jis ramaus būdo 6. (alminnelig) ĩprastas, pāprastas, eilinis, vidutinis ▶ *det har vært et jevnt år* buvo eiliniai {ĩprasti} metai; *lève i jèvne kår* gyventi kukliomis sąlygomis; *den jèvne mann* eilinis {paprastas} žmogus 7. (som kan deles på 2 uten brøk) lỹginis, pōrinis ▶ *jèvne tall* lyginiai {poriniai} skaičiai • **hōlde seg på det jèvne** stovėti abiem kojomis ant žemės, neskrajoti padebesiais; **gå sin jèvne gang** tekėti ĩprasta vaga (⇒ jevnt)

jèvnaldrende a3 bendraamžis, vienmėtis ▶ *han og jeg er jèvnaldrende* mudu bendraamžiai {vienmečiai}

jèvnbyrdig a2 <jāmbyrdig> lỹgus, lygiaverčtis ▶ *jèvnbyrdige mōtstandere* lygiaverčiai varžovai

jèvndøgn *n1* **1.** (*døgn i året da natt og dag er like lange*) lygiādienis **2.** (*helt døgn*) visà parà

jèvne *v1* <**jàmne**> **1.** (*gjøre jevn*) (iš)lóginti, sulóginti ▶ *jèvne kàntene på grèssplen*en išlyginti vejos pakraščius **2.** (*om mat*) (pa)tiřštinti ▶ *jèvne en saus {en suppe}* tiřštinti padažà {sriubà} ♦ **jèvne til** ▶ *det jèvner seg til* viskas susitvarkys; **jèvne ut** **1.** (*gjøre jevn(ere)*) ▶ *jèvne ut jórden i bédet* išlyginti {sulyginti} žemę lysvéje **2.** (*dempe*) ▶ *jèvne ut mótsetninger* užglostyti {užglaistyti} prieřtaravimus • **jèvne med jórden** sulyginti su žeme; **jèvne véien for** (*noe/noen*) praskinti (*kam*) kelià

jèvnføre *v2* <**jàmføre**> (pa)lóginti, (su)grètinti **jèvnføring** *f1/m1* (pa)lóginimas, (su)grètinimas **jèvngammel** *a* vienmētis, bendraamžis^{subst} ▶ *han er jèvngammel med meg* jis su manimi bendraamžis {vienmetis}

jèvngođ *a1* **1.** (*like god*) lygiaveřtis, lógus, vienóđai gėras ▶ *lágene er jèvngode* komandos lygiavertės **2.** (*lik*) tolygùs, lygiavertis, prilógstantis ▶ *dette er jèvngodt med ingenting* tai tas pats kas {kaip} nieko

jèvnhet *-a/-en* <**jàmnhet**> lygùmas; vienodùmas **jèvning** *f1/m1* <**jàmning**> **1.** (*det å jevne*) (su)lóginimas, išlóginimas **2.** (*blanding*) tiřštiklis; pablanda^{pl}

jèvning II *m1* <**jàmning**> (*likemann*) lygiavertis žmogùs; (*kam*) lógus žmogùs

jèvnlike *m1* <**jàmlike**> lygiavertis žmogùs; (*kam*) lógus žmogùs ▶ *behandle (noen) som sin jèvnlike* elgtis (*su kuo*) kaip su sau lygiu; *møte sin jèvnlike* sutikti savęs vertà žmogų

jèvnsides <**jàmsides**> **I** (*a3*) lygiagretùs ▶ *skihopperen fikk et jèvnsides nédslag* šuolininkas su slidėmis nusileido ant lygiagrečių slidžių **II** (*adv*) gretà, šalià ▶ *de løp jèvnsides over mål* jie (bėgimo) finišà pasiekė vienu metu; *hovedveien går jèvnsides med jèrnbanelinjen* pagrindinis kelias eina lygiagrečiai geležinkeliui; *de tre sto jèvnsides* jie trys stovėjo greta {šalia vienas kito, petys į petį} **III** (*prep*) gretà (*ko*), šalià (*ko*) ▶ *hun gikk*

jèvnsides ham hèle véien ji ėjo greta {šalia} jo visà kelià

jèvnstor *a1* <**jàmstor**> vienóđo {tòkio pat} dýdžio ▶ *de to kommúnene er omtrént jèvnstore* tos dvi savivaldybės yra maždaug vienodo dydžio

jevnt *adv* <**jamt**> **1.** (*glatt*) lógiai **2.** (*likt*) lógiai, vienóđai; (*regelmessig*) tolygiai, lógiai, reguliariai; (*uavlatelig*) nepaliaujamai, be pėrstojo ▶ *dèle jevnt* dalytis po lygiai; *arbeidet går jevnt frémover* darbas tolygiai juda į priekį; *det rėgnet jevnt* lijo napaliaujamai {be perstojo} **3.** (*akkurat*) lógiai, tiksliai ▶ *det blir 100 kròner jevnt* bus lygiai 100 kronų **4.** (*rolig*) lógiai, ramiai **5.** (*alminnelig*) įprasta, vidutiniškai • **nå er det jevnt slutt** dabar tai jau tikrai viskas (⇒ *jevn*)

jevnt óver *adv* <**jamt óver**> (*stort sett*) apskrita; (*gjennomsnittlig*) vidutiniškai ▶ *kiloprisen ligger jevnt óver på 10 kròner* kilogramo kaina vidutiniškai 10 kronų

jf. *santr.* (= jèvnfør, jàmfør) plg. (*palygink*)

jibb *m1* **1.** (*det å jibbe*) pėr(si)metimas (*burės*) ▶ *det ble en úfrivillig jibb* burė (netyčia) persimetė (į kità pusę) **2.** (*kranarm*) (krāno) strėlė

jibbe *v1* pėr(si)mesti (*apie burę*)

jíddisch I *-en // n ubøy* → **jíddisk I**

jíddisch II *a2* → **jíddisk II**

jíddisk I *-en // n ubøy* <**jíddisch**> jidiš (⇒ norsk I)

jíddisk II *a2* <**jíddisch**> jidiš ▶ *jíddisk litteratúr* literatūra jidiš kalba (⇒ norsk II)

jo I *m1* *zool.* (*fugl av familien Stercorariidae*) plėřikas

jo II **I** (*adv*) **1.** (*om noe selvinnlysende, allment kjent; i bekreftelse*) jùk, gi ▶ *men nå er det jo sømmer* betgi dabar vasara; *han er jo óver 60 år* jam juk per šešiasdeřimt **2.** (*om noe som har vært benektet*) jùk, taigi ▶ *det er jo néttopp det du har gjort* bet tu juk būtent taip ir padarei; *det er jo det jeg sier, jo taigi* aš taip ir sakau **3.** (*om noe overraskende*) o, gi ▶ *der kómmer de jo alt o štai* ir jie; *jeg hādde jo helt glemt det* aš gi visai pamiršau **II** (*interj*) **1.** (*svar på el. gjendrivelse av en nektende setning*) (o) kaipgi ▶ *Er du ikke nórdmann?* — *Jo (da).* Ar tu ne norvegas? — Norvegas,

kaipgi.; *Det er vel ikke du som bestømmer det?* — *Jo, det er det.* Gal ne tu čia sprendi? — *Aš, kas gi dar.*; *Vil du ikke ha en kopp til?* — *Jo takk.* Ar nenorėtum dar vieno puodelio? — *Taip, dėkui.*; *Ikke si det!* — *Jo, jeg vil.* Nesakyk to! — *Sakysiu.*; *Jeg kan ikke finne bóka.* *Jo, her er den.* Nerandu knygos. O, štai kur (pagaliau) ji **2.** (*svar på spørsmål el. ønske som inneholder tvil*) na taĩp; (*som innledning til noe en selv har glempt o.l.*) a (taĩp) ▶ *Hva var det jeg skulle si?* *Jo, nå hùsker jeg det.* Ką čia dabar norėjau pasakyti? *Aaa {aha}, prisiminius.*; *Forstår du hva jeg mener?* — *Jo, men ...* Supranti, ką turiu omenyje? — *Na taip, bet...; Hva ville han?* — *Jo, nå skal du høre.* Ko jis norėjo? — *Štai, paklausyk.* **3.** (*som innledning til en ironisk uttalelse*) kuĩgi ne ▶ *Du sier at han ikke drikker.* *Jo, det kan du tro.* Sakai, kad jis negeria. Kurgi ne. **III** (*konj*) kuĩ ▶ *jo ... jo ... kuo... tuo...; jo mer han tjener, jo mer brùker han kuo jis daugiau uĩdirba, tuo daugiau išleidžia; stien ble smàlere jo lenger opp vi kom kuo aukščiau lipome, tuo siauresnis darėsi takas; jo før, jo bedre {heller} kuo anksčiau, tuo geriau*

jobb *m1* *i ulike bet.* dárbas ▶ *få (seg) jobb gauti darba; gå på jobb {jòbben} eiti į darba; han er på jobb {jòbben} jis darbe; i dag skal jeg på jobb kl. 12 šiandien eisiu į darba 12 val; dette blir din jobb tai bus tavo darbas {uĩduotis}; det ble litt av en jobb čia tai buvo darbelio {teko paprakaituoti}; jeg hadde jòbben med å skrive alle disse brève man teko {buvo pavesta} parašyti visuos šiuos laiškus; han har gjort en god jobb jis puikiai padirbėjo*

jøbbe *v1* **1.** (*arbeide*) dirbti, būti įdárbitam ▶ *hun jòbber i skòlen* ji dirba mokykloje; *jøbbe overtid* dirbti viršvalandžius **2.** (*streve*) dirbti, darbúotis, triũsti, plušėti ▶ *han jòbber hardt for pèngene* pinigų jis uĩdirba sunkiu darbu; *han jòbber hardt til eksámen* jis intensyviai ruošėsi egzaminui **3.** (*drive spekulasjoner*) spekuliuoti ▶ *jøbbe i áksjer* spekuliuoti akcijomis

jòbber *m2* spekuliant[as, -ė] ▶ *jòbberne tjente seg rike under krigen* spekuliantai pralobo per karą

jòbbetid *f1/m1* „spekuliacijų laikotarpis“ (*džn. apie Norvegiją per Pirmąjį pasaulinį karą*)

jóckey *m1* [dʒók:i, jók:i] žokėj[us, -a] (*lenktynių jojikas*)

jod *-en/-et* [jod:, jud:] *i ulike bet.* jòdas ▶ *desinfisere et sår med jod* dezinfekuoti žaizdą jodu

jodd *m1* <[jod:]> jòt (*garso ir raidės „j“ pavadinimas*)

jog *pret* [ju:g] → **jàge**

jògge *v1* (*småløpe*) bėgióti, bėgti ristelė; (*til oppvarming*) bėgti pramankštòs tempù

jòggedress *m1* spòrtinis kostiùmas, trėningas

jòggesko *m* spòrtbatis, *hverd.* sportùkas, kėdas

jògger *m2* bėgik[as, -ė, bėgióto]jas, -a (*ypač besimankštinantis*)

jógurt *m1* [jóg:] → **yoghurt**

johó *interj šnek.* → **jo**

joik *m1* jòikas (*samių dainų tipas*)

jòike *v1* dainúoti jòiką (⇒ joik)

jòjo *m1* jo jò (*žaislas*)

jóker *m2* **1.** *kortsp.* džiókeris **2.** (*uberegnelig moment*) nenumatýta aplinkybė (*galinti pasukti įvykių eigą*); nežinomàsis ▶ *opposisjonslederen er jóker i dette spillet* neaišku, kaip šiame žaidime pasielgs opozicijos lyderis

jòlle *f1/m1* **1.** (*robåt*) váltis, valtėlė^{dim} **2.** (*seilbåt*) jòlė

jòmfru *f1/m1* **1.** (*uberørt kvinne*) skaisti {nekaltà} merginà {mergėlė} ▶ *den hellige jòmfru; Jòmfru María* (Švenčiausioji) Mergelė Marija; *hun er førtsatt jòmfru* ji vis dar skaisti {nekalta} **2.** (*ung, ugift kvinne, frøken*) *psn.* merginà, panėlė; frėken ▶ *jòmfru Klára* panelė {freken} Klara; *gammel jòmfru* sena merga, senmergė **3.** (*stjernebilde: Jomfruen*) Mergėlė (⇒ løve) **4.** *tekn.* tvoklė

jòmfrudom *-men* **1.** (*det å være jomfru*)

skaistýbė, nekaltýbė ▶ *miste sin jòmfrudom* prarasti savo skaistybę {nekaltybę} **2.** *anat.* mergýstės plėvė

jomfrúelig *a2* **1.** (*kysk*) skaistùs, nekaltas **2.** (*om natur*) nėliestas, nepàliestas ▶ *prk. jomfrúelig mark* {i forskning o.l.} neartas dirvonas

jòmfrufødsel *m* nekaltas prasadėjimas

jòmfruhinne *f1/m1* mergystės plėvė
jòmfrutale *m1* pirmoji vieša {debiutinė} kalbà
(džn. naujai išrinkto parlamentaro)
jømmen *adv stipr.* tai jau ne, bet; kaipgi,
 dievaži, tikrai, iš tiesų ▶ *Jeg vil ikke
 vāske opp. – Jømmen skal du det.*
 Nenoriu plauti indų. — Plausi (kaip
 didelis). {— Dar ir kaip plausi.};
*jømmen er du en raring na, bet tu ir
 keistas; dievaži, tu keistas*
jòmsviking *m1* [jú] vikingas iš Jòmsburgo
(tvirtovės prie Oderio žiočių) • **ennå er
 ikke alle jòmsvikinger døde** ≈ dar ne
 viskas prarasta, dar yra vilties
jónisk *a2* jonėninis ▶ *jónisk søyle* jonėninė
 kolona
jònsok *m ubøy* [jùnsok, jún] Joninės^{pl}
jònsokblom *m1* (*plante av slekten
 Melandrium/Silene*) šakinys, naktižiedė
jònsokbål *n1* Joninių laužas
jònsokkoll *m1* (*Ajuga*) vašgina
jorđ *-a/-en i ulike bet.* žėmė ▶ *planėten jórda*
 Žėmės planeta; *rèise jórda rundt*
 keliauti aplink Žėmę; *jorda drøier seg
 om sin åkse* Žėmė sukasi apie {aplink}
 savo ašį; *ingen makt på jórden* jokia
 jėga Žėmėje {pasaulyje}; *møder jord*
 žėmė motina; *bøye seg til jórda*
 pasilenkti iki žėmės; *grave (noe) ned i
 jórda* užkasti (*kq*) į žėmę {žėmėje};
forsvinne fra jórdas øverflate dingti nuo
 žėmės paviršiaus; *dyrke jórda* dirbti
 žėmę; *god {skrinn} jord* gera {skurdi}
 žėmė {dirva}; *skifte jord på
 pøtteplantene* pekeisti vazonių gėlių
 žėmę {žėmes}; *bryte ny jord* plėšti
 plėšinį; *kjøpe et stykke jord* nusipirkti
 gabalą žėmės; *fødrelandets jord* gimtoji
 žėmė, tėvynė; *på frømmed jord*
 svetimoje žėmėje • **fålle i god jord**
 patekti į gerą dirvą; **forlåte denne jórden**
 palikti šį pasaulį; **følge (noen) til jórden**
 palydėti (*kq*) į paskutinę kelionę; **gå
 under jórda** pasitraukti į pogrindį; **ha
 bølge béina på jórda; hólde seg på jórda**
 stovėti (abiem kojom) ant žėmės;
kømme ned på jórda igjén nusileisti ant
 žėmės, nusileisti iš debesų
jorđakse *-n* Žėmės ašis
jorđbane *m1* **1.** (*jordens bane*) (žym.f.) Žėmės
 orbità **2.** (*om satellitt o.l*) orbità aplink
 Žėmę
jorđbruk *-et* žėmdirbystė
jorđbruger *m2* žėmdirblys, -ė, ūkinink|as, -ė

jorđbruksskole *m1* žėmės ūkio mokyklà
jorđbunden *a* <jorđbundet> žėmiškas ▶ *en
 jorđbunden persón* žėmiškas žmogus;
jorđbundet slit žėmiškas triūsas
jorđbundet *a* → **jorđbunden**
jorđbunn *-en* dirvà, dirvóžemis, žėmė
jorđbær *n 1.* (*Fragaria*) žėmuogė **2.** (*F.
 ananassa/hagejordbær*) brāškė
jorđe I *n2* laužas, dirvà; piėva ▶ *såuene bèitet
 inne på jørđene* laukuose ganėsi avys •
være helt på jorđet (*være desorientert*)
 bŭti kaip iš mėnulio iškritusiam ▶ *du er
 helt på jorđet med svårene dine* tavo
 atsakymai nei į tvorą, nei miėtą {visai
 ne į temą}
jorđe II *v1 1.* *tekn.* įžėminti **2.** (*begrave*) *arch.*
 palaidoti, užkasti
jorđebok *f/m ist.* žėmės āprašas {kadāstras}
jorđferd *f1/m1* → **jorđferd**
jorđegods *n3* [guts] žėmės valdà
jorđeple *n2* → **potét**
jorđet *a2* <jorđete> žėmėtas, žėminas, aplipęs
 žėmėmis ▶ *han er jorđet på klærne* jo
 drabužiai žėmėti {žėmini}
jorđete *a3* → **jorđet**
jorđfast *a2* nepajūdinamas ▶ *denne stéinen er
 jorđfast* šis akmuo nepajudinamas
 {tiesiog įaugęs į žėmę}
jorđferd *f1/m1* <jorđferd> láidotuvės^{pl},
 láidotuvių ceremònija
jorđfeste *v1* (pa)láidoti
jorđfestelse *m1* láidotuvės^{pl}, láidojimas
jorđfesting *f1/m1* → **jorđfestelse**
jorđflek *m1* (*stykke jord*) žėmės sklypėlis
 {lopinėlis}
jorđfreser *m2* žėmės frezà, kultivātorius
jorđisk *a2* [jùr] **1.** (*verdslig*) žėmiškas ▶
jorđiske gøder žėmiški turtai, žėmiškos
 gėrybės **2.** (*som angår Jordan*) žėmės ▶
jorđiske bøgarter žėmės uolienos •
begråve (noens) jorđiske lėvninger
 palaidoti (*kieno*) palaikus; **forlåte det
 jorđiske** palikti (ši) pasaulį
jorđkabel *m* požėminis kàbelis
jorđklode *-n* (*džn. žym.f.*) Žėmės rutulys, Žėmė
jorđledning *f1/m1* įžėminimo laidas
jorđlov *-en* (žym.f.) žėmės įstātymas (*priimtas
 1955-03-18* Norvegijoje)
jorđmor *f/m* akūšerlis, -ė; *foreld.* pribuvėja
jorđnøtt *f1/m1* **1.** (*frø av planten Arachis
 hypogaea*) žėmės riešutas, arāchis **2.**
 (*Conopodium majus*) didžioji kmynuotė
jorđolje *f1/m1* naftà

jòrdomseiling *f1/m1* [sæi] keliõnè (laivù)
apliñk pasáulj

jòrdpákastelse *m1* žēmēs užbèrimas aĩt kařsto
(*laidotuvijų ritualo dalis*)

jòrdpákasting *f1/m1* → **jòrdpákastelse**

jòrdđras *n1* núogriuva, núošliauža

jòrdđreform *m1* žēmēs refòrma

jòrdđrotte *f1/m1* (*Arvicola terrestris*) vandeninis
pelėnas, vandeninè žiùrkè

jòrdđroyk *m1* (*plante av slekten Fumaria*)
žvirbliarūtè; (*F. officinalis*) váistinė
žvirbliarūtè

jòrdđskifte *n2* žēmēs pėrdalijimas, sklypų (ribų)
pėrskirstymas

jòrdđskjelv *n1* žēmēs drebėjimas ▶ *sénteret for*
jòrdskjelvet žēmēs drebėjimo epicentras

jòrdđskorpje *-a/-en* žēmēs plutà

jòrdđslag I *n1* (*jordart*) dirvos {dirvòžemio}
tipas

jòrdđslag II *n1* (*flekk*) pelėsių dėmė ▶ *téltet*
hådde fått jòrdslag i den fùktige
kjèlleren drėgname rūsyje palapinė
apsitraukè pelėsiais

jòrdđslà *v** apibeřti žēmėmis (*augalų šaknis*)

jòrdđslàtt *a2* apràuktas pelėsiais, pelėsiúotas, su
pelėsių dėmėmis

jòrdđsmonn *-et* dirvà, dirvòžemis

jòrdđveg *m1* → **jòrdvei**

jòrdđvei *m1* <**jòrdveg**> žēmēs naũdmenos^{pl},
dirbamà žēmè ▶ *det hører stor jòrdvei*
til gården ūkiui priklausò daug žēmēs;
jòrdveien er dårlig, men skógen er bra
(dirbama) žēmè prasta, tačiaũ miřkas
geras

jòrte *v1* [jù] gròmuliuoti, atrajóti ▶ *kýrne lå og*
jòrtet karvės gulėdamos gromuliavo

jòrter *m2* [jù] → **dròvtygger**

jòtun *-en/-tnen, -tner mit.* jòtunas

jòtunkvinne *f1/m1 mit.* jòtunè

jour *subst* [ʃu:r, ʃu:r] → **à jour**

journal *m1* [ʃu] **1.** (*for nedtegning av*
opplysninger) žurnàlas, dienýnas;
žiniàrařtis; (*sykejournal*) asmens
sveikatos istòrija, medicininė kortėlè ▶
skípets journal laivo žurnalas **2.**
(*tidskrift*) (periòdinis) žurnàlas

journalføre *v2* [ʃu] įrašýti {įtraukti} ĩ žurnàlą;
med. įrašýti ĩ asmeĩs sveikàtos istòrija

journalisére *v2* [ʃu] → **journalføre**

journalist *m1* [ʃu] žurnalist|as, -è

journalistikk *-en* [ʃu] žurnalistika

journalistisk *a2* [ʃu] žurnalistinis ▶ *ha*
journalistisk erfaring {útdanning} turèti

žurnalistò patirties {išsilavinimà}; *en*
journalistisk behandling av emnet ≈
paviršutiniřkas dalyko išdėstymas

jovial *a1* (*godslig, vennlig*) nuořirdùs,
drauđiřkas, gerařirdis; (*munter*)
liĩksmas, smagùs ▶ *et rundt, jovialt*
ànsikt apskritas, nuořirdus veidas; *le*
jovialt <*adv*> linksmai juoktis

jovialitét *-en* nuořirdùmas, drauđiřkùmas,
gerařirdiřkùmas; (*munterhet*)
linksmùmas, smagùmas

jo visst *adv* → **visst I**

jóystick *m1* [dʃói] vairàšvirtè, vãldymo svirtis;
(*på, fly, maskiner*) vãldymo raĩkena;
(*til spill o.l.*) žaidimų svirtis

jr. santr. (= júnior) jaun. (*jaunesnysis*)

júbalong *-en* vakarėlis, vakarõnè, linksmýbės^{pl}
▶ *det ble júbalong nátta til ènde*
linksmýbės tęsėsi iki ryto

júbel *-en* džiúgavimas, krykřtavimas,
triumfãvimas; (*gledesrop*)
džiaugsmingi šũksniai^{pl} ▶ *stòrmende*
júbel audringas džiúgavimas; *stor júbel*
over den nõrske séieren didelis
džiúgavimas {triumfavimas} dėl
norvegų pergalės

júbelrop *n1* džiaúgsmo {džiaugsmingas,
triùmfo} šũksnis

júbelår *n1* jubiliejiniai mėtai • **slikt skjer bære**
hvert júbelår taip atsitinka tik kartà per
řimtà metų

jubilánt *m1* jubiliat|as, -è, sukaktùvinink|as, -è

jubilé *n3* → **jubiléum**

jubilére *v2* švėsti {minėti} jubiliejų

jubiléum *-leet, -leer, -lea/-leene* jubiliejus ▶
fèire et jubiléum švėsti jubiliejų

jubiléumsfest *m1* jubiliejiaus iškilmės^{pl},
jubiliejus, sukaktùvės^{pl}

jùble *v1* džiúgauti, krykřtauti, triumfúoti ▶
være jùblende glad <*adv i ppres*>
krykřtauti iš džiaugsmo

judáisme *-n* judaizmas

júdas *m1* jùdas, išdavik|as, -è

judisiéll *adj -elt, -e* teisminis, teĩsmo ▶ *judisiéll*
avgjørelse teismo sprendimas; *judisiéll*
observasjon teismo psichiatrijos
ekspertizè

judísium *-iet, -ier, -ia/-iene* nuovoka,
nuovokùmas, sveĩkas pròtas; gebėjimas
sprėsti ▶ *ha et godt judísium* turèti gerà
nuovokà

júdo *-en* dziudò

júgendstil *-en* [jú:] jùgendas, jùgendo stilius

jùglet *a2* <jùglete> išsipūstęs, išsičiūstijęs

jùglete *a3* → **jùglet**

jugosláv *m1* jugosláv|as, -ė

Jugoslávía *n* Jugoslávija

jugoslávisk *a2* jugosláv|iskas, jugosláv|ų;
Jugosláv|ijos

juice *m1* [jʉ:s] → **jus I**

jukeboks *m1* [jʉ:k, (d)ʃʉ:k] mūzikos
automātas

juks *-et* **1.** (*det å jukse*) apgavystė, apgaulė;
suktýbė; (*på skole e.l.*) nusirašinėjimas
2. (*dårlig arbeid*) atmestinis dárbas,
mādaras; (*verdiløs vare*) šlaštās,
niėkalas ▶ *det er bære nõe billig juks* tai
tik pigus šlamštās

jùkse I *f1/m1* (*fiskesnøre*) ūda

jùkse II *v1* (*fiske*) (už)mėsti ūdą

jùkse III *v1* (*fuske*) apgáuti, apgaudinėti^{iter},

sukčiáuti ▶ *jùkse til eksámen*
nusirašinėti per egzaminą; *du jùkser!* ≈
taip nesąžininga!

jùksefiske *-t* žvejýba ūda

jùkselapp *m1* ruošinukas, špargālė; *sjarg.* šperà

jùksemaker *m2* sùkč|ius, -ė, apgavik|as, -ė •
jùksemaker pipelort, tar igjén og gir bort
≈ pats dovanoja, pats po to atsiima

jùkser *m2* → **jùksemaker**

jul *f1/m1* **1.** (*kristen høytid*) Kalėdos^{pl} ▶

glèdelig {*god*} *jul!* džiaugsmingų
{linksmų} {šventų} Kalėdų!; *ønske*
(*noen*) *god jul* (pa)sveikinti (*ka*) su
Kalėdomis, (pa)linkėti (*kam*) linksmų
(šventų) Kalėdų; *fēire* {*hólde*} *jul* švėsti
Kalėdas; *få gáver til jul* gauti kalėdinių
dovanų; *hvit jul* baltos Kalėdos; *vi*
rèiser til Bèrger i júla per Kalėdas
važiuosime į Bergeną **2.** *hist.* Jòlis (*sen.*
*skandinav*ų žiemos šventė)

jùlaften *m1* Kūčių vākaras, Kūčios^{pl} ▶ *lille*
jùlaften Kūčių išvakarės

jùle *v2* [Lə] (pri)mūšti, (pri)lūpti, (pri)kūlti ▶
jùle (*opp*) *en svindler* duoti sukčiui į
kailį

jùlebakst *-en* **1.** (*det å bake*) kalėdinis kepimas
2. (*kaker*) kalėdiniai kepiniai^{pl}

jùlebord *n3* **1.** (*spisebord*) kalėdinis stālas **2.**
(*fest*) kalėdinė šventė, kalėdinis
vakarėlis ▶ *firmaets jùlebord for de*
ánsatte firmos darbuotojų kalėdinis
vakarėlis; *gå på jùlebord* eiti į kalėdinę
šventę {kalėdinį vakarėlį}

jùlebukk *m1* [uk:] **1.** (*utkledd person*)
pėrsirengėlis, -ė, kalėdótojas, -a (*džn.*

vaikas) ▶ *gå jùlebukk kalėdoti* (*tikintis,*
prašant dovanų) **2.** (*narraktig person*)
klounas, pajācas ▶ *hva er det for en*
jùlebukk? kas čia per klounas?

jùledag *m1* Kalėdų diena ▶ *første*
{*annen/andre*} *jùledag* pirmoji
{antroji} Kalėdų diena; *jùledags*
mòrgen Kalėdų rytas

jùleevangelium *n* (*džn. žym.f.*) Kalėdų
evangėlija

jùleferie *m1* kalėdinės {Kalėdų} atostogos^{pl}

jùlegate *f1/m1* Kalėdoms papuoštà prekýbinė
gātvė

jùlegave *f1/m1* kalėdinė {Kalėdų} dovanà

jùleglede *f1/m1* (*Begonia cheimantha*)
lotaringinė begonija

jùlegraut *-en* → **jùlegrøt**

jùlegris *m1* Kalėdoms skerdžiamà kiaulė • *han*
ser ut som en jùlegris jis (visas) taukais
apaugęs

jùlegrøt *m1* „kalėdinė kōšė“ (*valgoma per*
Kūčias, džn. ryžių)

jùlehefte *n2* iliustruotas kalėdinis žurnālas

jùlehelg *f1/m1* Kalėdų mėtas, Kalėdos^{pl}

jùlehilsen *m1* kalėdinis (pa)svėikinimas

jùlekake *f1/m1* **1.** (*bakt til jul*) kalėdinis kepinys
(*pyragas, sausainiai, pyragėliai ir pan.*)
2. (*hvetekake med rosiner*) kėksas su
razinomis (iř cukātais)

jùlekort *n1* kalėdinis atvirukas

jùlekrybbe *f1/m1* **1.** (*billedlig framstilling av*
krybben i Betlehem) Kalėdų prakartėlė
2. (*innsamlingssted*) kalėdinės labdaros
rinkimo vietà

jùlekveld *m1* Kūčių vākaras, Kūčios^{pl} • **kømme**
som jùlekvelden på kjèrringa užgriūti
kaip perkūnui iš giedro dangaus

jùlenatt *f/m* Kalėdų naktis

jùlenek *n1* „kalėdinis pėdas“ (*statomas*
paukščiams)

jùlenisse *m1* Kalėdų senėlis • **tro på jùlenissen**
(*naiviai*) tikėti stebuklais

jùlesalme *m1* kalėdinė {Kalėdų} giesmė

jùlesang *m1* kalėdinė {Kalėdų} dainà {giesmė}
jùlestjerne *f1/m1* **1.** *rel.* Kalėdų žvaigždė **2.** (*på*
julette) kalėdinės ēglės žvaigždė **3.**
(*Euphorbia pulcherrima*) puošniausioji
karpāžolė; *hverd.* „Kalėdų žvaigždė“,
puansėtija

jùlestri *-a/-en* (prieš)kalėdinė ruošà, kalėdiniai
rūpesčiai^{pl}

jùletre *n* kalėdinė {Kalėdų} ēglė {eglutė^{dim}} ▶
gå rundt jùletreet eiti {šokti} ratelį
aplink ēglę

jùletrefest *m1* (kalėdinė) eglutė (*šventė*)
jùletrefot *m* kalėdinės eglės stovas
jùletrellys *n1* kalėdinės eglės lemputė; (*levende*)
kalėdinės eglės žvakutė
jùletrepyn *-en* kalėdinės eglės papuošalai^{pl}
{žaislai^{pl}}

jùleuke *f1/m1* Kalėdų savaitė
júli *m* *ubø* líepa (*mėnuo*) (⇒ augúst)
juliánsk *a2* (*tik jung.*) • **den juliánske kalėnder**
Julijaus kalendorius

jùling *-a/-en* [ɫ] mušimas, lupimas, pėrimas,
pylā ▶ *han fikk jùling* jis gavo lupti
{mušti, pylos}; *gi (noen) jùling* prilupti
(*kq*), duoti (*kam*) pylos, išperti (*kam*)
kailį • **styg** **som jùling** baisūs kaip
giltinė; maskínen gār **som bære jùling**
mašina dirba kaip laikrodís

júmbo *m1* autsáider|is, -ė, atsilikėl|is, -ė ▶ *være*
júmbo i klàssen bũti blogiausiu klasės
mokinio

júmbojet *m1* <**júmbojett**> [j_{et}:] reaktĩvinis
láineris

júmbojett *m1* [j_{et}:] → **júmbojet**

júmboplass *m1* paskutinė vietā ▶ *ligge på*
júmboplass užimti paskutinę vietā, bũti
autsáideriu; vilktis uodegoje

jump *n1* [j_{ump}] šúolis, pašokimas, šoktelėjimas

júmpe *v1* [j_ũ] (pa)šókti ▶ *júmpe opp (på noe)*
užšókti (*ant ko*)

júmp *m2* [j_ũ, d_ʃø] (móteriškas) džėmperis
jun. *santr.* → **jr.**

júngel *-en, -gler* [j_ũ] **1.** (*skog*) džiuŋglės^{pl} **2.**
(*noe uoversiktlig*) labirintas, džiuŋglės^{pl}
▶ *en júngel av lòver og rėgler* įstatymų
ir taisyklių labirintas {džiuŋglės}

júngeltelegraf *-en* (*rykte*) gaňdas, žiniā ▶
júngeltelegrafēn gār žinia {gandas}
sklinda iš lūpų į lūpas, plinta {eina}
gandas

júngmann *m* jaunesn|ĩsis -ióji jũreĩv|is -ė
júni *m* *ubø* biržėlis (⇒ augúst)

júnior I *m1* **1.** *idr.* jaũn|is, -ė ▶ *vinne NM for*
júniorer laimėti Norvegijos jaunių
čėmpionatą **2.** (*yngstemann i familien*)
jaunėl|is, -ė, jaũn|is, -ė ▶ *jeg traff bære*
júnior hjemme namuose radau tiktai
jaunėlį

júnior II *a3* jaunesnĩsis ▶ *Jens Jėnsen júnior*
Jensas Jensenas jaunesnysis

júniorlag *n1* jaũnių komānda

júnioresterskap *n3* jaũnių čėmpionātas
{pirmenybės^{pl}}

júniorsjef *m1* jauniáus|ias –ia vadòv|as –ė
{viršínink|as –ė}

junk *-en* *šnek.* [d_ʃøŋk] narkòtikas

júnke *v1* *šnek.* [d_ʃøŋ] badýtis (*leistis*
narkotikus)

júnker *m2* [j_ũ] **1.** (*ung adelsmann*) bajoráitis,
ponáitis **2.** (*i Prøysen*) júnkeris

júnkie *m1* *šnek.* [d_ʃøŋki] narkomān|as, -ė ▶
han er júnkie jis sėdi ant adatos

júnta *m1* **1.** (*politisk klikk, sammensvergelse*)
chũnta **2.** (*klikk, gruppe*) klikā, slaptā
sájunga

jur *n1* tešmuò

jur. *santr.* (= jurídisk, jũris) teis. (*teisinis*,
teisės) ▶ *stud.jur.* {studiosus juris}
teisės studentas

júra I *-en* → **jus II**

júra II *m* *ubø* jurā, jurinis periódas

jurídisk *a2* téisinis, juridinis; teisės ▶ *jurídisk*
hjelp {bistand} juridinė {teisinė}
pagalba; *jurídisk persón* juridinis
asmuo; *det jurídiske fakultét* teisės
fakultetas; *jurídisk studént* teisės
studentas

jurisdiksjón *m1* **1.** (*domsmyndighet*) jurisdikcija
▶ *ligge under (noens) jurisdiksjón* bũti
(*kieno*) jurisdikcijoje **2.** (*en domstols*
stedlige og saklige virkekrets)
teisingumas

juríst *m1* teisinink|as, -ė, juríst|as, -ė

juristerí *-et* teisinė kazuistika

júry *m1* **1.** (*bedømmelseskomité*) žiuri,
vėrtinimo komisija **2.** *jur.* prisėkusieji^{pl}

júrymedlem *n* **1.** (*i bedømmelseskomité*) žiuri
{vėrtinimo komisijos} nar|ĩs, -ė **2.** *jur.*
prisiekus|ĩsis, -ióji

jus I *m1* <**juice**> sũltys^{pl}

jus II *-en* <**juss**> [j_{us}:] jurisprudėncija, teisės
móklas, teisė ▶ *studere* {lėse} *jus*
studijuoti teisę

juss *-en* → **jus II**

just *adv* **1.** (*akkurat*) bũtent, kaip tik ▶ *det er*
just hva jeg mēner bũtent {kaip tik} taip
aš ir manau; *det er ikke just så lett* tai
nėra taip jau lengva **2.** (*nettopp*) kã tik,
kaip tik ▶ *han kom just nå* jis kã tik
atėjo; *just som han lùkket dóra* ... kai
{vos} tik jis uždarė duris... • **just som**
tarsi, tartum, tarytum, lyg ▶ *han gikk og*
sjànglet just som han var full jis ėjo
svirduliuodamas, tarsi {lyg} bũtų girtas

justérbar *a1* reguliuojamas ▶ *et sète med justérbar ryggestøtte* sėdynė su reguliuojamu atlošu

justére *v2 1.* (*apparat*) (su)reguliuoti; (*mål, lodd*) (su)dėrinti, (su)tikrinti ▶ *justére en vekt* sureguliuoti svarstyklės **2.** (*tilpasse*) reguliuoti ▶ *justére prisen* reguliuoti kainas; *justére (opp) lónnen* pakelti atlyginimą

justís *-en 1.* (*rettspleie*) justicija; (*instanser*) teisingumo organai^{pl} **2.** (*disiplin*) disciplinà, drausmė, tvarkà ▶ *hólde streng justís* palaikyti griežtą discipliną {drausmę, tvarką}

justísdepartement *n3* [maŋ] teisingumo ministèrija

justísminister *m3* teisingumo ministr|as, -ė

justísmord *n1* [murð] teismo klaidà (*nekalto asmens nuteisimas*)

justítia *subst* [(t)sia] justicija, teisingumas

justitiárius *-ien, -ier* [(t)siá:] Aukščiausiasio teismo pirminink|as, -ė

jùte *-n* džiùtas

jùtehamp *-en* džiùto plúoštas

jùtul *m1* kalnų trólis

juv *n1* tarpėklis

juvél *m1 1.* (*edelstein*) bràngakmenis; brangenybė ▶ *hun ble frástjålet alle sine juvèler* iš jos buvo pavogtos visos brangenybės **2.** (*dyrebar gjenstand*) peřlas, perliukas^{dim} ▶ *dette maleriet er en av juvèlene i sàmlingen* šis paveikslas yra vienas kolekcijos perlų {perliukų}

juvelér *m1* juvelyr|as, -ė

jýde *m1* jutlánd|as, -ė

jýpling *m1* pienburnis, geltonsnāpis

jysk I *-en/n ubøy* jutlándų tarmė (⇒ norsk I)

jysk II *a2* jutlándiškas, jutlándų; Jutlándijos (⇒ norsk II)

jærtegn *n1* [æin] **1.** (*kjennemerke*) atpažinimo ženklas (*pvz., žiedas, patvirtinantis, kad pasiuntinį siuntė tam tikras asmuo*) **2.** (*omen*) pranašingas ženklas **3.** (*under*) stebūklas

jævel *-en, jævler* šnek. (*ondt menneske*) niekš|as, -ė, šunsnuk|is, -ė, šėtōnas, bjaurybė ▶ *alle disse jævlene* visi šitie niekšai {šunsnukiai, bjaurybės} • **stakkars jævel!** vargšelis!

jævla šnek. **I** (*a3*) prakėiktas, vélniškas ▶ *en jævla idiot* prakeiktas idiotas **II** (*adv*)

vėlniškai, labaĩ ▶ *det er jævla dyrt* vélniškai brangu

jævlig *a2* šnek. baisūs, klaikūs, siaubingas, vélniškas ▶ *vi hådde det jævlig* mums ėjosi siaubingai {klaikiai}; *det blåste nòe aldèles jævlig* {adv} pūtė baisiausiai {vėlniškai}; *det var jævlig vånskelig* {adv} buvo baisiai {klaikiai, siaubingai, vélniškai} sunku

jøde *m1 1.* (*semitt*) žyd|as, -ė **2.** (*en som bekjenner seg til jødisk religion*) judėj|as, -ė • **Den evige jøde** Amžinasis žydas

jødedom *-men* (*religion*) judaizmas; (*kultur*) žydų kultūrà

jødehat *-et* antisemitizmas

jødisk *a2 1.* (*om folk*) žydiškas, žydu **2.** (*om jødisk religion*) judėjų

jøkkel *-en, -kler 1.* (*isbre*) ledýnas **2.** (*istapp*) varvėklis

jøss *interj* <jøsses> tai beĩt, ohō, vaje ▶ *jøss, for en fart!* tai bent greitis!, oho {vaje} koks greitis!; *jøss da* žinoma, o kaipgi, aišku; *men i jøsse navn!* čia tai bent!, oho!, tik pamanykit!

jøsses *interj* → **jøss**

jøssing *m1* „josingas“ (*Norvegijos patriotas per antrąjį pasaulinį karą*)

jøye *interj* vaje!, dievulėliau!, (o) dangau! ▶ (*å*) *jøye meg, som du ser ut!* vaje {dievulėliau}, kaip tu atrodei!

jøye seg *v1* áikčioti, dejúoti

jål *-et* [L] máivymasis, vaĩpymasis

jåle I *f1/m1* [Lə] vaipūnė, pamáiva

jåle II *m1* [Lə] vaipūnas, pamáiva

jåle III *v1/v2* [Lə] máivytis, nenatūraliaĩ ełgtis

jålebukk *m1* [L...uk:] → **jåle II**

jåleri *n3* [Lə] máivymasis, išsidirbinėjimas

jålet *a2* <jålete> pamáiviškas, manieringas, nenatūralūs

jålete *a3* → **jålet**